

ZARZĄDZENIE Nr ..117/2022

WÓJTA GMINY UDANIN

z dnia 25.10.2022 r.

w sprawie procedury postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Udanin.

Na podstawie art. 30 ust. 1 i art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) w związku z art. 5 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2020 r. poz.2028) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294) zarządzam, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się standardową procedurę postępowania na wypadek pogorszenia się jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Udanin, która stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie niniejszego zarządzenia powierza się Kierownikowi Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Udanin.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Udanin
Wojciech Płaziuk

Czynność	Imię nazwisko oraz funkcja	Podpis
Przygotowanie	Janusz Browarny – Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej	 Monika Gadońska-Kowalska
Weryfikacja pod względem zgodności z prawem	Radca Prawny	 RADCA PRAWNY
Akceptacja	Andrzej Bielski – Sekretarz Gminy	 Z up. Wójta Gminy Andrzej Bielski Sekretarz Gminy

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POGORSZENIA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI NA TERENIE GMINY UDANIN.

Celem niniejszej procedury jest zapewnienie szybkiego i skutecznego sposobu eliminowania zagrożeń zdrowia i życia ludzi, powstałych na skutek pogorszenia jakości wody dostarczanej przez sieć wodociągową, eliminowanie przyczyn je powodujących oraz zapewnienie awaryjnych dostaw wody. Zakres procedury obejmuje działania podejmowane przez Urząd Gminy Udantin, Referat Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Środzie Śląskiej oraz innymi służbami.

1. PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2020 r. poz. 2028)

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.) - akty wykonawcze do ustawy.

2. OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Gmina Udantin ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem, a także zapewnić jakość wody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

2. 1. Nadzór nad jakością wody

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawują : - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Środzie Śląskiej. w ramach nadzoru sanitarnego - specjalistyczne laboratoria odnośnie prawidłowości składu fizyko-chemicznego - Referat Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Udantin w ramach kontroli wewnętrznej. Prowadzona kontrola sanitarna zaopatrzenia ludności w wodę ma na celu zapewnienie odbiorcom dostawę wody dobrej pod względem zdrowotnym, zapobieganie epidemiom wodnym i ogniskom chorób zakaźnych przenoszonych przez wodę, a także zapobieganie zatruciom i innym skutkom mogącym powstać w następstwie zanieczyszczenia wody substancjami chemicznym. Na podstawie badań próbek wody wykonanych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Środzie Śląskiej. oceniana jest jakość wody ujmowanej, tłoczonyj i dostarczanej odbiorcom. Miejsca poboru próbek wody

uzgadniane są z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Środzie Śląskiej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest bezpieczna dla zdrowia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenia dla zdrowia ludzkiego oraz nie ma agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia :

1) Podstawowe wymagania mikrobiologiczne w określone w załączniku nr 1 do w.w. rozporządzenia,

2) Podstawowe wymagania chemiczne określone w załączniku nr 2 do w.w. rozporządzenia.

2.2 . Ocena przydatności wody prowadzona w ramach kontroli wewnętrznej.

Ocena przydatności wody prowadzona przez Gminę Udanin w ramach kontroli wewnętrznej obejmuje:

1) przeprowadzenie badań jakości wody: – w zakresie dotyczącym parametrów objętych monitoringiem kontrolnym i monitoringiem przeglądowym, określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z częstotliwością nie mniejszą niż określona w rozporządzeniu, - w przypadku wystąpienia okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody a także w przypadku pogorszenia jej jakości, częstotliwość poboru próbek wody oraz zakres badań ustala się indywidualnie, w zależności od potrzeb.

2) pobieranie próbek wody w szczególności: - w ujęciach wody, - w miejscach pozwalających na ocenę skuteczności procesu uzdatniania, - w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociągowej, - z sieci wodociągowej w miejscach równomiernie rozmieszczonych na całym obszarze zaopatrzenia w wodę.

3) ustalenie harmonogramu pobierania próbek wody do badań w ramach częstotliwości, o której mowa w pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Zdrowia w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Środzie Śląskiej tak, aby terminy badań przeprowadzonych przez PPIS i Gminę Udanin były równomiernie rozłożone w czasie,

4) wskazanie przez Gminę Udanin stałych punktów czerpalnych reprezentatywnych dla danego wodociągu i służących do pobierania próbek wody.

5) przechowywanie wyników badań wody przez okres co najmniej 5 lat

6) udostępnianie wszystkim zainteresowanym ostatnich wyników analiz jakości wody w Urzędzie Gminy w Udaninie oraz na stronie internetowej.

7) Niezwłoczne informowanie PPIS w Środzie Śląskiej o pogorszeniu jakości wody w przypadku, kiedy woda nie odpowiada wymaganiom określonym w załącznikach nr 1- 4 w.w. rozporządzenia. Stała kontrola jakości wody jest integralną częścią zadań Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Udanin zapewniającą skuteczność procesów uzdatniania, odpowiednią jakość produkcji wody oraz eliminację jej wtórnego zanieczyszczenia w sieci dystrybucyjnej.

2.3 Ograniczenia ryzyka mogącego spowodować pogorszenie jakości wody.

W celu ograniczenia ryzyka i okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Gmina prowadzi:

1) Systematyczną ocenę jakości wody pod względem bezpieczeństwa dla zdrowia ludzkiego w zakresie : - podstawowych mikroorganizmów wskaźnikowych , których liczba nie może przekroczyć dopuszczalnych wartości określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, - podstawowych wymagań chemicznych określonych w załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia. - dodatkowych wymagań mikrobiologicznych, organoleptycznych, fizykochemicznych określonych w załącznikach nr 3 i nr 4 do w.w rozporządzenia - bieżącą kontrolę i utrzymuje należyty stan sanitarno-techniczny urządzeń służących do ujmowania, uzdatniania i transportu wody przeznaczonej do spożycia - okresowe kontrole stanu technicznego przedmiotowych urządzeń wykonywane przez Urząd Dozoru Technicznego - okresową kontrolę stanu zdrowia pracowników zajmujących się konserwacją i eksploatacją urządzeń oraz instalacji służących do ujmowania, oczyszczania i przesyłania wody.

3. SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SKAŻENIA WODY LUB POGORSZENIA JEJ JAKOŚCI.

3.1. Potencjalne przyczyny pogorszenia jakości wody.

Wśród potencjalnych przyczyn pogorszenia jakości wody należy wymienić :

- 1) rozszczelnienie sieci wodociągowej,
- 2) awarie w systemie uzdatniania wody:
 - zerwanie złoża w filtrze, wypływy złoża filtracyjnego z filtrów,
 - uszkodzenie zaworów zwrotnych, - rozregulowanie systemu napowietrzania wody, - napływ wód gruntowych do studni głębinowych,
 - nieprzestrzegania procedur płukania filtrów i dezynfekcji wody.
- 3) zerwanie lustra wody w studni głębinowej, awarie i wymiana pomp głębinowych, awarie rurociągu tłoczego ze studni, zaczopowanie studni,
- 4) celowe skażenie wód głębinowych lub zbiorników wody oczyszczonej.

3.2. Przyjmowanie zgłoszeń o zaistniałych awariach oraz pogorszeniu jakości wody.

Urząd Gminy Udanin, Referat Gospodarki Komunalnej przyjmuje wszelkie zgłoszenia dotyczące awarii sieci wodociągowej pod nr tel. 76 8709351, oraz na telefony zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Gminy Udanin.

3.3. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia pogorszenia jakości wody lub skażenia.

W przypadku wystąpienia sygnałów lub zgłoszeń dotyczących pogorszenia jakości wody dostarczenie do sieci lub do odbiorców, konserwator dokonuje oceny zaistniałej sytuacji oraz informuje o fakcie Wójta Gminy Udanin. Próby wody pobierane są przez upoważnione osoby i dostarczane do laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Środzie Śląskiej, celem określenia wielkości wskaźników na podstawie, których zostanie dokonana ocena jej przydatności. Należy oznaczyć wskaźniki, co najmniej w zakresie objętym monitoringiem kontrolnym z uwzględnieniem rodzaju zgłaszanych zmian jakości wody. W przypadku stwierdzenia ponadnormatywnych zawartości oznaczonych wskaźników należy przekazać Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Środzie Śląskiej sprawozdania z badań celem dokonania oceny przydatności wody do spożycia przez ludzi. Jeżeli jakość wody nie zagraża bezpieczeństwu zdrowia i życia odbiorców, jest dopuszczona warunkowo do spożycia przez ludzi, konserwator podejmuje działania zmierzające do przywrócenia właściwej jakości wody min. poprzez przeprowadzenie awaryjnego płukania sieci oraz wnikliwe skontrolowanie jednostkowych procesów technologicznych oczyszczania wody.

3.4. Zasady postępowania w przypadku skażenia wody.

Jeżeli jakość wody może stanowić potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego tj. w przypadku uzyskania wyników badań wskazujących ponadnormatywny, nietypowy dla ocenianej jakości wody wzrost wskaźników mikrobiologicznych: obecność pojedynczych bakterii chorobotwórczych lub niewielkie (niezagrażające zdrowiu) przekroczenia wskaźników wyszczególnionych w załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia, Referat Gospodarki Komunalnej informuje o tym fakcie PPIS oraz Wójta Gminy Udanin. Referat Gospodarki Komunalnej wraz z konserwatorem sieci wodociągowej podejmuje następujące działania:

- 1) ustalenie obszaru objętego zagrożeniem,
- 2) niezwłoczną likwidację skutków zaistniałej sytuacji: podejmuje przedsięwzięcia naprawcze i ustala harmonogram ich realizacji, - dezynfekcję wody podchlorynem sodu, w ilościach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, - intensywne awaryjne płukanie sieci wodociągowej, -przeprowadzenie badań kontrolnych jakości wody, których wynik decyduje o powtórzeniu lub zakończeniu działań, -przekazanie wyników badań kontrolnych do PPIS. W sytuacji potwierdzenia zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego, tj. jeżeli uzyskane wyniki badań wody, wykonane w ramach monitoringu wewnętrznego lub nadzoru sanitarnego, wykażą obecność mikroorganizmów chorobotwórczych lub niespełnienie wymagań dotyczących parametrów chemicznych o istotnym i bezpośrednim znaczeniu dla zdrowia konsumentów w stopniu powodującym brak przydatności wody do spożycia przez ludzi stwierdzonej przez PPIS, następuje natychmiastowe unieruchomienie wodociągu lub jego części.

W zależności od rodzaju i skali zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów podejmowane działania powinny być ukierunkowane na :

- 1) poinformowanie odbiorców o zaistniałym zagrożeniu w sposób opisany w pkt 3.5

- 2) okresowe wstrzymanie dostaw wody w części lub w całości sieci wodociągowej,
- 3) zapewnienie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę w sposób opisany w pkt 3.6,
- 4) usunięcie źródeł zagrożenia poprzez:
 - zlokalizowanie przyczyny i rodzaju zanieczyszczenia wody,
 - wyłączenie skażonych studni głębinowych,
 - wyłączenie stacji uzdatniania wody lub jednostkowego procesu technologicznego będącego źródłem skażenia, względnie zbiorniki wody,
 - wyłączenie skażonego odcinka sieci wodociągowej poprzez zakręcenie zasuw, -dezynfekcje ujmowanej wody oraz intensywne płukanie studni głębinowych w granicach ustalonych zasobów eksploatacyjnych,
 - czyszczenie i dezynfekcję zbiorników,
 - dezynfekcję skażonych odcinków sieci wodociągowej,
 - intensywne płukanie odcinków sieci wodociągowej,
 - zlecenie laboratoryjnych badań mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych próbek wody w zakresie rozszerzonym na urządzenia, co do których występuje podejrzenie o możliwości przeniesienia skażenia, - bieżące informowanie PPIS o wynikach badań jakości wody.

3.5. Sposoby informowania odbiorców o jakości wody, w tym o zagrożeniach związanych z jej jakością .

W celu poinformowania odbiorców wody o zagrożeniach związanych z pogorszeniem jakości wody lub jej skażeniem, Urząd Gminy redaguje oficjalną informację, która jest podana do publicznej wiadomości poprzez: - umieszczenie komunikatu na oficjalnej stronie internetowej www.gmina.udanin.pl i portalu facebook Urzędu Gminy. - wywieszenie informacji na tablicach na tablicach ogłoszeń. - przekazanie komunikatu sołtysowi danej miejscowości, w której doszło do pogorszenia jakości wody lub jej skażenia. Po otrzymaniu pozytywnych wyników badań próbek wody i otrzymaniu akceptacji przez PPIS w Środzie Śląskiej pracownicy referatu Gospodarki Komunalnej Gminy Udanin informują odbiorców o odwołaniu niebezpieczeństwa związanego z występującym skażeniem wody i zamieszczenie komunikatów o pozytywnej ocenie przydatności wody do spożycia przez ludzi w taki sam sposób, jak przekazane zostały informacje o skażeniu wody.

3.6. Zapewnienie awaryjnych źródeł dostaw wody.

W celu zapewnienia awaryjnego zaopatrzenia w wodę podjęte zostaną następujące działania, w zależności od skali problemu :

- 1) dokonanie przełączeń w infrastrukturze technicznej na nieskażone źródła zasilania w wodę,
- 2) zorganizowanie dostaw wody pitnej (kontenery, woda butelkowana).

3) zorganizowanie dostaw wody do celów gospodarczych przy użyciu środków własnych, a w przypadku konieczności dostarczania wody na znacznym obszarze przy użyciu wozów straży pożarnej.

W celu prawidłowego zorganizowania dostaw wody należy:

- 1) określić punkty dostaw dla poszczególnych części gminy,
- 2) opracować i rozpowszechnić harmonogram awaryjnych dostaw wody,
- 3) zapewnić środki transportu oraz ludzi do realizacji dostaw.

Do transportu, gromadzenia i czerpania wody z zastępczych źródeł zaopatrzenia należy korzystać tylko i wyłącznie z kontenerów przeznaczonych do wody pitnej. Kontenery te powinny być wyposażone w stosowny kran czerpalny zabezpieczony przed skażeniem oraz wlew do napełnienia zbiornika, zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych oraz możliwość bezpiecznego opróżniania i czyszczenia oraz nie dopuszczenia do wtórnego skażenia wody.

Sposób korzystania z wody z cystern w sytuacji awaryjnego zaopatrzenia w wodę opisano w załączniku nr 2.

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Schemat postępowania w przypadku skażenia wody

Załącznik nr 2 Instrukcja korzystania z wody z kontenerów w sytuacji awaryjnego zaopatrzenia mieszkańców w wodę.

Załącznik Nr 1

do Procedury postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Udanin.

Schemat postępowania w przypadku skażenia wody.

1. Uzyskania wyniku badania laboratoryjnego stwierdzającego skażenie wody lub zgłoszenie przez PPIS.
2. Powiadomienie o skażeniu PPIS oraz Wójta Gminy Udanin.
3. Ustalenie zasięgu występowania skażenia oraz czego dotyczy (ujęcie, SUW, sieć wodociągowa)
4. Powiadomienie odbiorców wody o zaistniałym zagrożeniu.
5. Wyłączenie z eksploatacji skażonych elementów wodociągów.
6. Dezynfekcja wody podchlorynem sodu.
7. Awaryjne płukanie sieci.
8. Likwidacja skutków skażenia oraz jego przyczyn.
9. Badanie laboratoryjne wody w urządzeniach poddanych dezynfekcji oraz na urządzeniach, na które mogło nastąpić przeniesienie skażenia.
10. Przekazanie PPIS wyników badań laboratoryjnych wody.
11. Włączenie urządzeń do eksploatacji po uzyskaniu zatwierdzenia PPIS o przydatności wody do spożycia przez ludzi.
12. Powiadomienie odbiorców o przydatności wody do spożycia.

Załącznik nr 2

do Procedury postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Udanin.

Instrukcja korzystania z wody z kontenerów w sytuacji awaryjnego zaopatrzenia mieszkańców w wodę.

1. Kontenery należy utrzymywać w ciągłej gotowości do zastosowania w sytuacji awaryjnego zaopatrzenia mieszkańców w wodę.
2. Kontenery oraz przewody służące do jej napełniania muszą być stosowane wyłącznie do transportu i magazynowania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Beczkowozy powinny być wyposażone w kran czerpalny, zabezpieczony przed skażeniem oraz wlew do napełniania zbiornika, posiadający trwałe i szczelne zamknięcie zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.
3. Kontenery należy myć i dezynfekować zgodnie z zasadami określonymi w instrukcji dezynfekcji kontenerów. Z prowadzonych czynności należy prowadzić zapisy.
4. Źródłem wody dla kontenerów powinien być stały punkt poboru na wodociągu.
5. Nie należy magazynować wody w zbiorniku dłużej niż jedna dobę. Niewskazane jest dolewanie świeżej wody do wody niewykorzystanej w danym dniu.
6. Poza okresami awaryjnego zaopatrzenia w wodę należy wykonać badania mikrobiologiczne wody z kontenerów w zakresie określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
7. W czasie korzystania przez odbiorców z wody z kontenerów wskazana jest okresowa kontrola jej jakości. W przypadku stwierdzenia niespełnienia przez nią wymogów z w.w. rozporządzeniem, badania laboratoryjne wody z kontenerów należy wykonywać codziennie.

